

Zmaja od Bosne 47b,
71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina

T ++ 387 (33) 72 14 00
F ++ 387 (33) 66 88 11

E agencija@fba.ba
W www.fba.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-2-2-5324/23
Sarajevo, 11.01.2024. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Prilijepjeno: 17-01-2024

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	573	/23

Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije
Predstavnički dom

n/p g-đa Miličević Ivana, sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje
veza Vaš akt 05/1-02-573/23

Poštovana,

u skladu sa Vašim dopisom, broj: 05/1-02-573/23 od 26.12.2023. godine, dostavljamo Vam odgovor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) u vezi pitanja koje je postavio gospodin Admir Čavalić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH, a koja se odnose na regulatorni okvir i poslovanje kriptovalutama.

Zakonski okvir u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine izdvojenim propisom nije uredio raspolaganje i poslovanje kriptovalutama. Agenciji nije dodijeljena nadležnost koja bi uključivala regulisanje pitanja kriptoimovine, a shodno Zakonu o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/17). U skladu sa navedenim Zakonom osnovni cilj Agencije jeste očuvanje i jačanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštita deponenata, te unapređenje sigurnog, kvalitetnog i zakonitog poslovanja. Subjekti bankarskog sistema nisu pružaoci usluga povezani sa virtuelnim valutama.

Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, broj: 47/14 i 46/16, u daljem tekstu: Zakon), propisane su mjere koje banke, kao obveznici provedbe mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, trebaju poduzimati u postupku identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti klijenata, te sadržaja podataka koji treba da prati svaki elektronski transfer. Zakonom propisane mjere, banke su dužne primjenjivati i prilikom obavljanja transakcija povezanih sa kriptovalutama. Shodno navedenom, mišljenja smo da banke, uz ispunjenje uslova propisanih Zakonom, mogu obavljati transakcije povezane sa kriptovalutama, te da „liberalizacija u okviru oblasti kriptovaluta“ nije nužno uslovljena propisima kojima se uređuje segment sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Ipak, neophodno je usvajanje i primjena novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kojim će se utvrditi jasne definicije, mjere i obveznici primjene Zakona, što uključuje i pružaoce usluga povezanim sa virtuelnim valutama. Nacrtom Zakona predviđene su nadležnosti za nadzor obveznika, što u slučaju Federacije Bosne i Hercegovine uključuje Komisiju za vrijednosne papire FBiH.

Kako je navedeno u Vašem pitanju, svjesni smo postojanja široko rasprostranjene prakse i mogućnosti korištenja novih tehnologija. U ovom trenutku, a prema našim saznanjima ne postoji

međunarodni standard ili okvir prema kojem bi se efikasno upravljalo rizicima kriptovaluta. Poseban izazov predstavlja činjenica da se transakcije odvijaju globalno, prekogranično i da nedostatak šireg okvira za nadzor pojačava postojeće rizike pranja novca i finansiranja terorizma. Volatilnost tržišta, fragmentiranost i nedostatak propisa, nedavno je rezultiralo propastima berzi i platformi za trgovanje virtuelnom imovinom. Ovo ukazuje na dodatnu potrebu zaštite korisnika, ulagača i kroz propise koji regulišu zaštitu korisnika finansijskih usluga/potrošača. Prema našim saznanjima poremećaji na ovim tržištima nisu rezultirali širim efektima na finansijske sisteme, međutim ne isključuje se buduća značajnija uloga ovih alternativnih tržišta sa efektima na stabilnost „tradicionalnih“ finansijskih sistema. Uvažavajući ove informacije, trenutni regulatorni okvir u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, „tradicionalno“ shvatanje definicija i karaktera platnih transakcija kod procjena rizika transakcija i klijenata koji su u vezi sa kriptovalutama, predstavlja poseban izazov za sve učesnike na našem finansijskog tržištu. U skladu sa Zakonom o bankama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/17) i podzakonskim aktima koji se odnose na primjenu ovog zakona, banke samostalno upravljaju rizicima i donose odluke o prihvatljivosti ili rizičnosti klijenata i transakcija. Prihvatanje novih poslovnih modela i tehnologija moguće je samo uz odgovarajući zakonski okvir i ovladavanje rizicima.

U našem regionu, pojedine zemlje usvojile su zakone o digitalnoj imovini kojima su uredile izdavanje digitalne imovine i sekundarno trgovanje digitalnom imovinom, pružanje usluga povezanih s digitalnom imovinom, založno i fiducijarno pravo na digitalnoj imovini, nadzor nad primjenom zakona i nadležnosti nadzornih organa. U Bosni i Hercegovini, u Republici Srpskoj izmjenama i dopunama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, definisan je pojam virtuelne valute, te je Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske proširena nadležnost u oblasti vršenja nadzora poslovanja društava koja pružaju usluge u vezi sa kriptovalutama.

Federalno ministarstvo finansija u junu 2022. godine obavijestilo je Agenciju da će se formirati radna grupa za razmatranje propisa kojima će biti regulisane virtualne valute i skrbnički novčanici.

Nakon usvajanja novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, biće moguće daljnje usklađivanje regulatornog okvira. Smatramo da daljnji koraci usklađivanja regulatornog okvira mogu biti temeljeni na relevantnoj regulativi Europske unije, a u dijelu koji se odnosi na kriptoimovinu posebno je značajna Uredba EU 2023/1114 (MiCAR) sa pratećim izmjenama uredbi i direktiva. Za potrebe usklađivanja, osim što će se odrediti nove i dodatne nadležnosti institucija, biće potrebne izmjene i/ili dopune većine zakona i drugih akata kojima se uređuje rad institucija, agencija, komisija i pitanje zaštite korisnika.

Vjerujemo da potpuni uvid u potrebne aktivnosti može imati nadležno ministarstvo kao predlagač propisa iz oblasti platnog prometa (unutrašnjeg i deviznog), tržišta kapitala i tržišta novca, finansijskog poslovanja te propisa iz oblasti zaštite korisnika finansijskih usluga.

S poštovanjem,

DIREKTOR
Jasmin Mahmuzić